

Ζαχαρίας Π. Κοτσιμπός (24-9-2022)

ΚΑΠΟΤΕ.... ΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ– Αθώα παιδικά σκιρτήματα και πρώιμη εφηβεία

Δε νοείται συναισθηματική υγεία και ψυχική ισορροπία χωρίς τα αθώα σκιρτήματα της καρδιάς που συμβαίνουν σε κάθε παιδική ηλικία. Σκιρτήματα άδοξα, πολλαπλά κι εναλλασσόμενα μέσα στο χρόνο, καθότι ο φτερωτός θεός δεν έχει αρχίσει ακόμη την καταλυτική του δράση να κυριεύσει σώμα και νου, όπως συμβαίνει σε μεγαλύτερες ηλικίες. Οι έρωτες της δικής μας παιδικής ηλικίας ήταν κάτι σαν παιχνίδι, βουκολικοί όμως και ανώριμοι. Η τηλεόραση είχε μπει για τα καλά στη ζωή μας και το φλερτ («ως εκεί!») δε θεωρούταν πια αναίσχυντη πράξη. Καθώς μαζί με μας ωρίμαζαν και τα κορίτσια - πολυπόθητοι καρποί για τους νεανικούς μας οφθαλμούς - αρχίζαμε να νιώθουμε τις πρώτες συναισθηματικές συγκινήσεις και να μαθαίνουμε τις πρώτες βασικές έννοιες της συναισθηματικής, αλλά και της ερωτικής ζωής (δεν έλειψε βέβαια ποτέ η κατήχηση από τους μεγαλύτερους).

Η ίδια η ζωή του χωριού και η φύση οδηγούσε σε κάποια πρώιμη εφηβεία μας, που αυθόρμητα και ανυποψίαστα φανέρωνε τη δύναμη και την κυριαρχία του γενετήσιου ενστίκτου. Γνωρίζαμε από πολύ μικροί το αναπαραγωγικό ρόλο του κόκορα στο κοτέτσι, βλέπαμε καθημερινά να ζευγαρώνουν τα ζώα μπροστά μας που μάταια προσπαθούσαν οι γονείς μας να αποφύγουμε και διώχνανε βίαια («χαθείτε αναθεματισμένα από τα μάτια μου») και πολύ συχνά γινόμασταν θεατές ενός παραδόξου ερωτικού δρώμενου: της βουκολικής σκηνής του τράγου σε ρόλο επιβήτορα. Κάποιοι διατηρούσαν τραγιά στο χωριό και για να περιορίσουν το μη παραγωγικό τους ρόλο που ούτε κασίκια, ούτε γάλα πρόσφεραν, άρχισαν να τα εκμεταλλεύονται οικονομικά ως όργανα αναπαραγωγής. Ο Κώστας ο Χαλκιάς διέθετε τότε το καρπερότερο τραγί. Βλέποντας τις υποψήφιες “νύφες” να πλησιάζουν το μαντρί στο Μηχανοστάσιο λαβαίναμε στη Στέρνα πιο πάνω την καλύτερη θέση του “Σινε-Ομόνοια”, μέχρι να μας αντιληφθεί το «συμπεθεριό» και να μας διαβολοστείλει.

Τα μεγαλύτερα παιδιά που είχαν πάει ήδη στο γυμνάσιο μας φανέρωναν τις κατακτήσεις τους ή τα ερωτικά τους είδωλα μέσα από τα καθιερωμένα για την εποχή λευκώματα στα οποία θα ήταν μεγάλη τιμή αν μας αφήνανε να συμμετέχουμε κι εμείς οι μικρότεροι. Απλά τετράδια ήταν που ο καθένας εξέφραζε με ψευδώνυμο για προκάλυψη (και που όλοι ήξεραν ποιος είναι) κάποια άποψη για τη φίλια, τον έρωτα, κτλ ή ένα έμμεσο ενδιαφέρον προς κάποιο άτομο της ομάδας. Αυτά τα λευκώματα τα είχαν αποδεχθεί και οι γονείς γιατί ήξεραν πως τίποτε το πονηρό κι επιλήψιμο δεν υπήρχε σε αυτά. Το βλέπανε σαν ένα παιχνίδι της εποχής, σαν κάτι της μόδας. Είχαν αποδεχθεί ακόμη και τα πάρτι και είναι αξιοσημείωτο πόσο καλοσυνάτα και φιλόξενα φέρονταν οι γονείς (οι manάδες κυρίως) βλέποντας τις κόρες τους να χορεύουν αγκαλιαστά με αγόρια των άλλων χωριών που ούτε καν γνώριζαν.

Το πρώτο πάρτι το οργάνωσε η Ντίνα η Κοτσιμπού όταν ήταν στο γυμνάσιο και ακολούθησε ένα ακόμη λίγα χρόνια αργότερα. Δεν ξέρω αν η θεία Ευθυμία αρχικά αντέδρασε, αλλά ο θείος Νίκος ήταν πάντα ανοιχτόμυαλος και προοδευτικός «άστα μωρέ, παιδιά είναι» θα της είπε αν τυχόν υπήρξε κάποια αντίρρηση. Ήταν κάτι πρωτόγνωρο για το χωριό και είχαν μαζευτεί όλες οι γερόντισσες στο παγκάκι του Παπαναγιώτου (το "τουράκι") να παρακολουθούν επικριτικά τον αθώο χορό μας στην αυλή του σπιτιού. Όμως η θεία Ευθυμία δεν πτοήθηκε. Διακριτικότερη επέμβαινε μόνο όταν διαισθανόταν ότι κάτι μπορεί να λείπει («θέλετε άλλη πορτοκαλάδα», «θέλετε κάτι άλλο να φάτε;»). Το πάρτι ξεκίνησε νωρίς το απόγευμα και κράτησε ως τις πρώτες βραδινές ώρες.

Ένα ακόμη ζωντανότερο πάρτι έκανε λίγο καιρό αργότερα η Κούλα η Γαλάνη (νομίζω και πάλι ακολούθησε άλλο ένα) με την κυρα-Λένη να του δίνει ιδιαίτερη πνοή. Γεμάτη ζωντάνια και πάντα πρόσχαρη, όχι μόνο δεν δυσανασχετούσε με τα δρώμενα αλλά χόρευε κιόλας μαζί μας υπό τους ήχους των Boney 'm, των Abba και των Bee Gees.

Σε αυτά λοιπόν τα πάρτι που διοργανώθηκαν από γυμνασιόπαιδα βρήκαμε κι εμείς οι μικρότεροι την ευκαιρία να βρεθούμε λίγο πιο κοντά με κάποια ερωτικά μας είδωλα (συνήθως μεγαλύτερης ηλικίας), να χορέψουμε αθώα μαζί τους και να νιώσουμε πως πλησιάζουμε το πεδίο της ωριμότητας. Μέχρι να συμβεί κάτι άλλο, ξαφνικό κι αναπάντεχο, ή να έρθουν τα κορίτσια της Αθήνας, της Λαμίας, της Λάρισας και να ξεχαστεί αυτόματα το αρχικό ενδιαφέρον. Νιώθοντας ξανά ερωτοχτυπημένοι αρχίζαμε να σχεδιάζουμε για άλλη μια φορά καρδούλες στα τετράδια ή να σκαλίζουμε το περιβόητο «LOVE» για την εποχή στους κορμούς των δέντρων. Μέχρι κι αυτό το συναίσθημα να σβήσει και να 'ρθει άλλο, κι άλλο...

Το ερωτικό μας κάλεσμα ήταν να τρέχουμε πίσω από τα κορίτσια πετώντας τους πέτρες ή να τα κράζουμε με τις αγριοφωνάρες μας (πόσο βλαμμένα αλήθεια ήμασταν!). Και όσο τα κυνηγούσαμε με αυτόν το γελοίο τρόπο, τόσο πέφταμε στα μάτια τους, πολλαπλασιάζοντας την απόσταση που μας χώριζε με τα αγόρια της πόλης. Ναι, ερχόντουσαν κάθε καλοκαίρι και αποτελούσε πραγματική είδηση ο ερχομός τους. «Ήρθε ο Άκης, ο Μίμης, ο Τάσος, ο Βασίλης, ο Γιώργος» λέγαμε κάθε φορά με χαρά που θα ξαναβρισκόμασταν με τους «ερωτικούς μας ανταγωνιστές» - αλλά πάνω απ' όλα φίλους - στα ξέφρενα παιχνίδια μας.

Δεν έλειψαν όμως και οι αστοχίες σε κείνα τα συναισθηματικά παιχνίδια. Όταν τύχαινε να πρωτοεμφανιστεί ένα νέο πρόσωπο, ήταν αδύνατο να μας αφήσει ασυγκίνητους. Ήρθε κάποια χρονιά για το πανηγύρι μια πανέμορφη κοπέλα από τη Λαμία (όνομα και μη χωριό) που αναστάτωσε όλο το χωριό. Αργά το απόγευμα, έξω απ' το σπίτι που τη φιλοξενούσανε είχε μαζευτεί όλη η μαρίδα να φωνάζει ξέφρενα «φωτιά στα κόκκινα!, φωτιά στα κόκκινα!» με αφορμή το πορφυρό φόρεμά της για το βραδινό χορό. Δεν είχαμε όμως το θάρρος να εμφανιστούμε μπροστά της και να αποκαλυφθούμε. Στο χορό έξω από το καφενείο του Μούρκου τη θαυμάζαμε μέσα από τη φυλλωσιά της μουριάς που είχαμε σκαρφαλώσει. Ήταν στο τελείωμα του πανηγυριού που μετά τα κλαρίνα οι μεγαλύτεροι χορεύανε

Boney 'm υπό τους ήχους κάποιου φορητού στερεοφωνικού που είχε φέρει ο Βασίλης ο Κολίγας. Κάποια στιγμή, υποκινούμενη από την αδελφή μου με φωνάζει να χορέψουμε. Οι άλλοι με κοιτούσαν με μίσος. «Ρε μας κοροϊδεύεις, την ξέρεις και παίζεις μαζί μας για να μας κάνεις ρεζίλι;» μου φώναζαν την επομένη και ως μικρότερος τις έφαγα για τα καλά, πριν προλάβω να απολογηθώ, να πω πως αλήθεια ήταν, δεν την ήξερα, η αδελφή μου της είπε να με φωνάξει! Εκείνο το χορό τον πλήρωσα πολύ ακριβά.

Μια άλλη φορά πάλι, Σάββατο απόγευμα, παίζοντας μπάλα στο γήπεδο του χωριού βλέπουμε να σουλατσάρει ένα κορίτσι τελείως άγνωστο. «Ποια είναι ρε αυτή;» ρωτούσε ο ένας τον άλλο και κανείς δεν ήξερε να απαντήσει. Αρχίσαμε πάλι τα ηλίθια πειράγματα και αυτό γεμάτο φιλαρέσκεια μας αγνοούσε επιδεικτικά, χωρίς όμως να κρύβει την ικανοποίηση που ένιωθε. Την άλλη μέρα καθώς έφευγα για το καθιερωμένο παιχνίδι με σταματά η μάνα μου. «Μη φύγεις, έρχεται ο θείος Αντώνης». «Ε καλά, εμένα τι με θέλετε;». «Δεν είναι σωστό. Θα μείνεις». Και βλέπω σε λίγο το θείο να έρχεται με το κορίτσι της προηγούμενης μέρας. Την ξαδέλφη μου, που είχα χρόνια ολόκληρα να δω, ώριμο πλέον κορίτσι. «Γεια σου Δήμητρα!». «Γεια σου Ξάδελφε!» με χαιρετά πονηρά τονίζοντας το «Ξι» με εμφανή ειρωνεία. Το φύσαγα και δεν κρύωνε. «Δε με πήγαινε» ετούτη η ιστορία. Η μάνα μου δε, δεν μπορούσε για καιρό να το χωνέψει όταν κάποια χρόνια αργότερα - απλά και μόνο για να γελάσουμε - της αποκάλυψα την τραγική σύμπτωση. «Βλέπεις για να μη γνωρίζονται τα ξαδέλφια μεταξύ τους! Τι θα μπορούσε να είχε γίνει μωρέ αν ήσασταν λίγο μεγαλύτερα;» αναρωτιόταν με φρίκη κι αγωνία.

Αλλά δεν ήμουνά μόνο εγώ άτυχος σε αυτά τα παιχνίδια. Είχε έρθει ένα καλοκαίρι ο Τάσος, ο ξάδελφος του Β. Κολίγα, που μας μάθαινε πώς να κατεβάζουμε τον καπνό από το τσιγάρο και μας μούσε στη ροκ και την πανκ (μέχρι τότε ξέραμε μόνο το σέικ και τη ντίσκο). Με τον αέρα του παιδιού της πόλης, όμορφος σαν τον Απόλλωνα και ιδιόμορφα ντυμένος με κονκάρδες και παραμάνες, πειράζει σε μια απογευματινή βόλτα την αδελφή μου. «Ρε την Καίτη πείραξες» τον φόβισαν για αστείο οι άλλοι, «θα σε σφάξει ο

πατέρας της». Για κακή του τύχη δεν ήμουν εκεί να τον καθησυχάσω (έμαθα όλη την υπόθεση αργότερα), να του πω ότι κανένα κίνδυνο δε διέτρεχε, ούτε από τον πατέρα μου, ούτε από κανένα. Συμπτωματικά, το βράδυ οι γονείς μου είχαν τραπέζι στους δικούς του και ο πατέρας μου επέμενε να φάμε όλοι μαζί. Δεν θεωρούσε σωστό να αφήσουμε το παιδί νηστικό. «Αφήστε τον, δε θα πεινάει» διαμαρτυρόταν ένοχα η αδελφή μου γοητευμένη προφανώς από τη μαγεία του σύγχρονου Άδωνη. Ο πατέρας όμως ανένδοτος. «Ας περιμένουμε λίγο ακόμη» έλεγε κάθε τόσο και μόνο όταν πέρασε αρκετά η ώρα βγήκε ο ίδιος να ψάξει να τον βρει. «Μην είδατε τον Τάσο;» ρωτούσε όποιον έβρισκε. Η είδηση μεταδόθηκε ακαριαία: «Τάσο κρύψου! Την έβαψες. Σε ψάχνει ο πατέρας της Καίτης».

Ο Τάσος γύρισε σπίτι του ξημερώματα. Όλη τη νύχτα την πέρασε στο πιο ασφαλές μέρος, εκεί που κανενός το μυαλό σε εκείνη την ηλικία δε θα μπορούσε να πάει: στο νεκροταφείο! Τρομάζαμε ακόμη και τη μέρα να βρεθούμε εκεί εμείς οι μικρότεροι. Τι τραγική ειρωνεία όμως! Ο χώρος αυτός που του ήταν τόσο φυσικός, τόσο οικείος ώστε να βρει κάποτε καταφύγιο εξαιτίας μια παιδικής αφέλειας, να είναι ίδιος με το χώρο που σήμερα αιώνια αναπαύεται. Εκεί που δεν υπάρχει κανένας πατέρας να φοβάται, που απολαμβάνει ανενόχλητος την ιδιόρρυθμη μουσική του και πιθανά γελά με αυτή την παιδική παραδοξότητα.

Θα ξανακούσουμε μαζί του κάποτε τους Stranglers που τόσο αγάπησε, θα ονειρευτούμε ξανά τον όμορφο, τον μαγικό κόσμο που ζούσε, έστω και με την παράδοξα διευρυμένη ενόρασή του και θα τον βεβαιώσουμε πως, ναι, μάθαμε επιτέλους να κατεβάζουμε τον καπνό χωρίς να βήχουμε, αλλά το κάπνισμα το κόψαμε. Μεγαλώσαμε και δε μας χρειάζεται πια.

Ας είναι αναπαυμένος!

Συνεχίζεται.....

24-9-2022